

Інститут кормів та
сільського
господарства
Поділля Національної
академії аграрних
наук України

Силабус курсу

Кормовиробництво і луківництво

Ступінь вищої освіти – «доктор філософії»
Освітньо-наукова програма – «Агрономія»

Дні занять:
Консультації:

Рік навчання: I,II Семестр: II, III

Кількість кредитів: 8 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Д.С.-Г.Н., С.Н.С. Гетман Надія Яківна

Контактна інформація

Опис дисципліни

Дисципліна «Кормовиробництво і луківництво» спрямована на оволодіння аспірантами теоретичними основами вирощування кормових культур на орних землях і виробництва кормів з них; знаннями про інтенсивні технології створення сіножатей і пасовищ на основі енерго-і ресурсозбереження; наукові основи і технологічні операції заготівлі основних видів кормів; основи енергозберігаючих технологій вирощування багаторічних трав на насіння. Аспіранти вмітять розробляти прогресивні технології в кормовиробництві для господарств різних форм власності; створювати високоінтенсивні сіножаті та найбільш продуктивні пасовища з метою отримання конкурентоздатної продукції та володіти сучасними різноманітними джерелами інформації.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
I семестр			
Модуль 1 Кормовиробництво			
4 / 2	1. Польове кормовиробництво як галузь сільського господарства	Знати сучасний стан та основні етапи розвитку кормовиробництва як науки і галузі; шляхи інтенсифікації польового кормовиробництва	Питання для контролю
4 / 4	2. Роль однорічних та багаторічних бобових і тонконогових трав у кормовиробництві	Знати основні вимоги щодо технологічних прийомів вирощування бобових і тонконогових трав. Вміти визначати продуктивність і поживність тонконогових і	Питання для контролю

	Виробництво насіння багаторічних трав	бобових трав	
4 / 6	3. Шляхи нарощування обсягів виробництва та ефективності використання зернофуражу в Україні	Знати основні вимоги щодо технологічних прийомів вирощування зернофуражних культур, особливості технології вирощування кукурудзи на силос і зерно. Вміти визначати продуктивність і поживність зернофуражних культур	Письмові завдання
4 / 2	4. Проблема дефіциту кормового білка	Знати основні вимоги щодо технологічних прийомів вирощування зернових бобових культур, особливості технологій вирощування їх на корм. Вміти визначати продуктивність і поживність зернових бобових культур	Питання для контролю
2 / 2	5. Проміжні посіви кормових культур як джерело ефективного використання орної землі	Знати основні вимоги щодо вирощування кормових культур в проміжних посівах. Вміти визначати ефективність використання проміжних посівів при виробництві кормів	Питання для контролю
2 / 2	6. Наукове обґрунтування конвеєрного виробництва кормів	Знати основні вимоги щодо розробки сировинного конвеєра. Вміти створювати сировинний конвеєр із кормових культур для різних ґрунтово-кліматичних зон	Питання для контролю
2 / 2	7. Значення та виробництво соковитих кормів	Знати основні види соковитих кормів, їх роль у забезпеченні тваринництва кормами. Вміти розробляти технологічні заходи вирощування цих кормових культур	Питання для контролю
2 / 2	8. Біологічні, господарські та технологічні основи заготівлі кормів	Знати технологічні заходи, що вживаються при заготівлі різних видів кормів. Вміти визначати основні якісні показники корму	Питання для контролю

II семестр
Модуль II Луківництво

4 / 2	1. Народногосподарське значення луківництва. Стан та перспективи розвитку в Україні та інших державах	Знати історію розвитку луківництва в Україні та її на основні етапи. Вміти визначати основні напрями науково-дослідної роботи на сучасному етапі ведення лучного кормовиробництва	Питання для контролю
-------	---	---	----------------------

4 / 4	2. Еколого – біологічна, кормова та господарська характеристика видів рослин сіножатей та пасовищ	Знати флору природних сіножатей і пасовищ України, господарську цінність рослин сіножатей і пасовищ. Вміти визначати типи рослин та вплив різних факторів на рослинний покрив	Питання для контролю
4 / 6	3. Класифікація природних кормових угідь, розподіл за природними зонами. Характеристика основних типів	Знати як проводиться інвентаризація і паспортизація природних кормових угідь, основні технологічні заходи поліпшення луків і пасовищ та вміти науково обґрунтувати їх	Питання для контролю
4 / 4	4. Обґрунтування та технологія проведення поверхневого поліпшення природних кормових угідь	Знати системи поліпшення природних кормових угідь, способи поверхневого поліпшення та природоохоронні заходи при поверхневому поліпшенні. Розуміти ефективність комплексного застосування способів поверхневого поліпшення	Питання для контролю
2/2	5. Створення сіяних сіножатей у системі докорінного поліпшення природних кормових угідь	Знати основні принципи створення і раціонального використання культурних пасовищ, заходи докорінного поліпшення природних кормових угідь. Вміти теоретично обґрунтувати принципи створення і способи використання сінокосів і пасовищ	Питання для контролю
2/2	6. Агробіологічні основи створення і використання сіяних сіножатей і пасовищ у системі докорінного поліпшення природних кормових угідь	Знати теоретичні та організаційно-господарські основи раціонального використання сіножатей, прогресивні технології виробництва кормів із трав, основи багатокісного використання травостоїв. Розуміти перевагу травосумішки перед одновидовими посівами трав. Знати способи і техніку сівби травосумішок, систему догляду за сіяним травостоєм у рік сівби та в роки використання, основні природоохоронні заходи при докорінному поліпшенні	Питання для контролю
4 / 4	7. Теоретичні та господарські передумови створення і раціонального використання культурних пасовищ	Знати систему і способи використання пасовищ, способи утримання тварин в літній період, строки випасання. Розуміти поняття пригінної та вигульної системи використання пасовищ	Питання для контролю

Літературні джерела

1. *Бабич А.О.* Кормові і білкові ресурси світу / А.О. Бабич. – К.: Аграрна наука, 1995. – 298 с.
2. *Гусєв М.Г.* Інтенсифікація польового кормовиробництва на зрошуваних землях півдня України / М.Г.Гусєв, В.С.Сніговий, С.В. Коковіхін, О.Ф. Севідов. – К.: Аграрна наука, 2007.- 240с.
3. *Демидась Г.І.* Багаторічні бобові трави як основа природної інтенсифікації кормовиробництва / Г.І.Демидась, Г.П.Квітко, О.П.Ткачук, Н.Я.Гетман, В.П.Коваленко, Ю.В.Демцюра : За ред. Г.І.Демидася, Г.П.Квітка.- Навчальний посібник. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 320с.
4. *Зінченко О.І.* Кормовиробництво: Підручник / О.І. Зінченко. – К.: Вища школа, 1994 – 440 с.
5. *Наукові основи інтенсифікації польового кормовиробництва в Україні /* Петриченко В.Ф., Квітко Г.П., Царенко М.К. та ін. /За ред. В.Ф. Петриченка, М.К. Царенка .- Вінниця, 2008. – 238с.
6. *Слюсар І.І.* Луківництво з основами насінництва / І.І. Слюсар, В.А. Вергунов, М.М. Гаврилюк. – К.: Аграрна наука, 2001. – 196 с.
7. *Лучне і польове кормовиробництво* Навчальний посібник / За ред.. Макаренка П.С. – Вінниця, 2008. – 540с.
8. *Кормовиробництво* /За ред. Зінченко О.І.- К.: Вища освіта, 2005.- 448 с.
9. *Паламарчук В.Д.* Еколого-біологічні та технологічні принципи вирощування польових культур /В.Д.Паламарчук, О.В.Климчук, І.С.Поліщук, О.М.Колісник, А.Ф.Борівський: Навчальний посібник. – Вінниця, 2010. – 633с.
10. *Петриченко В.Ф.* Люцерна з новими якостями для культурних пасовищ / В.Ф.Петриченко, Г.П.Квітко. – К.: Аграрна наука, 2010.– 94с.
11. *Створення та використання лучних фітоценозів* /Л.Панахід, Г.Коник, Д.Мізерних та ін.– Львів: СПОЛОН, 2017. – 304с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу директора інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
I семестр	
Опитування під час занять – усно	50
Виконання завдань, обговорення кейсів (Теми 1-8)	20
Диференційований залік (теми 1-8) – тести, завдання	30
II семестр	
Опитування під час занять – усно	50
Виконання завдань, обговорення кейсів (Теми 1-7)	20
Іспит (теми 1-7) – тести, завдання	30

Шкала оцінювання аспірантів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом